

การพัฒนาแบบการส่งเสริมการคลอดปกติในผู้คลอด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเชียงใหม่
DEVELOPMENT OF NORMAL DELIVERY SERVICES MODEL IN HEALTH PROMOTION
CHIANGMAI HOSPITAL.

สิริภา ภาคนะภา
ศูนยอนามัยที่ ๑ เชียงใหม่

หลักการและเหตุผล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเชียงใหม่ ศูนยอนามัยที่ ๑ เชียงใหม่ กรมอนามัย พบว่า แนวโน้มการคลอด (Labor) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๕๙-๒๕๖๐ การคลอดปกติลดลง ร้อยละ ๖๕.๓๒ , ๖๓.๖๒ และ ๖๕.๐๐ ตามลำดับ ส่วนการผ่าตัดคลอดมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๗.๑๑, ๓๐.๕๔ และ ๒๙.๘๒ ตามลำดับ การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้คลอดเกิดพลังอำนาจ เริ่มตั้งแต่ในระยะตั้งครรภ์จนกระทั่งถึงระยะคลอด โดยใช้กระบวนการต่างๆ เพื่อให้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการคลอด ลดความหวาดกลัวและวิตกกังวลการเจ็บครรภ์คลอด ห้องคลอด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเชียงใหม่ มีกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการคลอด เทคนิคในการเผชิญ การเจ็บครรภ์และการบรรเทาการคลอดโดยไม่ใช้ยา การปรับทัศนคติต่อการคลอดในเชิงบวก การดูแลความสุขสบาย ด้านร่างกาย สุขวิทยาส่วนบุคคล กระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้คลอดฝึกทักษะใช้เทคนิคการเผชิญการเจ็บครรภ์คลอด ประคับประคองด้านจิตใจตลอดระยะที่ ๑ ของการคลอด ร่วมกับการพยาบาลตามปกติและญาติ เพื่อให้สามารถคลอดปกติได้เอง ส่งผลให้เกิดการผูกสายสัมพันธ์หลังคลอดได้เร็วขึ้น (Bonding)

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาแบบการส่งเสริมการคลอดปกติในผู้คลอด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเชียงใหม่
วิธีการศึกษา หญิงตั้งครรภ์ที่เข้ารับการฝากครรภ์ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเชียงใหม่ เข้าโครงการเฝ้าคลอดครบ ๒ ครั้ง เขียนใบคำมั่นสัญญา ได้เข้าใช้ QR code สามารถอ่านภาษาไทยได้และเข้าใจ ชม VTR ส่งเสริมการคลอดปกติและคลอดปกติทางช่องคลอด

ผลการศึกษา รูปแบบเดิมมี ๒ กิจกรรมโครงการเฝ้าคลอดและแฟ้มให้ความรู้ ได้พัฒนาเป็น ๔ กิจกรรมโครงการเฝ้าคลอด ,QR code,แผ่นพับคำสัญญา ชม VTR การส่งเสริมการคลอดปกติ กลุ่มตัวอย่างคือหญิงที่มาคลอดปกติในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพเชียงใหม่เข้าร่วมทั้ง ๔ กิจกรรมในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ พบว่ามีจำนวน ๒๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๒ ของจำนวนผู้มาคลอดทั้งหมด ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ ๑๘ – ๓๔ ปี ร้อยละ ๘๖.๗ ตั้งครรภ์แรกร้อยละ ๕๘.๙ คะแนนประเมินแต่ละกิจกรรมในระดับมากที่สุด โครงการเฝ้าคลอด ความพึงพอใจร้อยละ ๙๑.๑ ประโยชน์การได้รับข้อมูลร้อยละ ๗๔.๕ การนำมาใช้จริงร้อยละ ๕๒.๓ จากการสัมภาษณ์”ชอบกิจกรรมการนัดผ่อนคลายเป็นการนัดลดอาการปวด” การใช้ QR Code ความพึงพอใจร้อยละ ๙๒.๒ ประโยชน์การได้รับข้อมูลร้อยละ ๗๐.๐ การนำมาใช้จริงร้อยละ ๘๑.๑ จากการสัมภาษณ์”สะดวกในการใช้งานศึกษาได้ทุกที่” การใช้แผ่นพับให้คำสัญญา ความพึงพอใจร้อยละ ๙๖.๗ ประโยชน์การได้รับข้อมูลร้อยละ ๗๖.๗ การนำมาใช้จริงร้อยละ ๘๕.๖ จากการสัมภาษณ์”ชอบมากเหมือนเป็นการบันทึกให้ลูกไว้ตอนโต” การใช้ VTR ส่งเสริมการคลอดปกติ ความพึงพอใจร้อยละ ๙๕.๖ ประโยชน์การได้รับข้อมูลร้อยละ ๕๑.๑ การนำมาใช้จริงร้อยละ ๘๕.๖ เมื่อเทียบข้อมูลในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนสิงหาคมของปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒ พบว่า มีอัตราการคลอดปกติ กลุ่มเข้าโครงการ การBonding เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๔๙,๓.๘๓ และ ๑๕.๖๕ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ ควรมีการส่งเสริมเตรียมตัวในการคลอดทั้งครรภ์แรกและครรภ์หลังเพื่อเตรียมความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการคลอด

คำสำคัญ(keyword) รูปแบบการส่งเสริมการคลอด, การคลอดปกติ